

La Verdaj Partioj kaj Esperanto 38 Jaroj - Decembro 2022

La Asocio de Verduloj Esperantistaj, AVE, estis fondita je Marto 1984 en Liège okaze de la unua renkontiĝo de la Eŭropaj Verdaj Partioj. El la fondintoj: Maire Mullarney (1922 - 2008, la koro de AVE, kunfondinto de la irlanda Verda Partio), Christopher Fettes (unua redaktoro de AVE-NOvajhoj, AVENO), Jean-Claude Thumerelle (unua sekretario), Wolfgang Guenther, Ute Haas, s-ino Paintner-Trumpp, Emilo Mas & Claude Rouget (VERDire). Ni kunlaboras ekde 1984 kun la Eŭropaj Verdaj Partioj por respekti Esperanton kaj esplori ties potencialon; ni regule partoprenas la verdulajn kongresojn kaj prezentas Esperanton. AVE-anoj kunvenis en kadre de internaciaj kongresoj de Esperanto kaj de Verdaj Partioj. Bonkvalitan interpretadon de la ĉefaj prelegoj en Esperanton okazis **1991** je la unua Europa Kongreso de la Verdaj Partioj en Zuriko faris Farjon de Lagatinerie kaj Claude Piron; tion ebligis niaj geamikoj el Francio kaj la svisa Hans Beat Schaffner. Tiam Manfred Westermayer transprenis la AVE-sekretaron. AVE havas ĉ. 300 membrojn tutmonde, parte anoj de Verdaj Partioj. Por havi realajn sukcesojn necesas, ke multe pli da esperantistoj agadas en la Partioj.

AVE kunlaboras ankaŭ kun diversaj Esperanto-Organizaĵoj kiel UEA, SAT, EEU. Ni kontribuas pere prelegoj en kadre de kongresoj, ekz-e pri la temo „Agendo 21“, "Akvo kaj plastaĵoj", „Alternativoj kontraŭ Atomenerĝio“.

Verda Filozofio de AVE: Agado laŭ la principo, ke la vivo kaj ne (sole) la homo devas esti la centra kaj pivota punkto de ĉiu evoluo sur tiu ĉi planedo. Esperanto kiel internacia komunikilo per siaj ecoj "lingva neŭtraleco" kaj "mondvasta aplikebla facileco" adekvatas al la ekologia principo "Eta estas Bela".

Celoj de AVE:

* Uzado kaj informo pri Esperanto kiel internacia komunikilo ene de Verda Movado, movado bazita sur ekologiaj, socialaj, baz-demokratiaj kaj pacemaj principoj.

* Peranta agado inter la Verda Movado kaj la Esperanto-Movado.

* Enkonduki en la UEA-statuton la amendon, meti la "ekologiajn necesojn kaj bezonojn, kiuj havas egalan intereson por ĉiuj popoloj" en la saman rangon kiel paco kaj Homaj Rajtoj.

AVE-representantoj partoprenas ankaŭ je la Tutmondaj Verdpartaj Kongresoj (Canberra 2001, Nairobi '07, Sao Paulo '08, Dakar '12, Liverpool 2017, eble Seoul 2021). ni tradukis la Chartojn: <https://www.globalgreens.org>

Ankaŭ sur la retejo de EuropeanGreens.org troviĝas ligo al ilia Manifesto 2019 en EO: <https://www.europeangreens.eu/manifesto> Dum la 90-aj jaroj ĝis 25% de la Verdaj Eŭro-Parlamentanoj subtenis Esperanton - la Pirlot-Listo.

AVE ofte tradukas gravajn tekstojn pri ekologio, verda ekonomio, sociala justeco, paco, Homaj kaj Bestaj Rajtoj en Esperanton, NRO-oj, ... <http://vorort.bund.net/suedlicher-oberrhein/>

1984: Europ-vasta afiŝo de la Verduloj montras „Atomenerĝio - ne Dankon ! kaj aliaj 40 lingvoj

1999: Francio - Verda Partio notis Esperanton en sia Eŭropa Programo sub "Lingva Politiko":

1. Esplori la uzadon de Esperanto kiel ponto-lingvo por la internacia komunikado.
2. Esplori la potencialon de Esperanto ene de la Eŭropa Unio.
3. Esperanto en lernejoj kiel elektebla lingvo. Esperantistoj agadas en komisiono de Les Verts en Francio: lesverts.fr/article.php3?id_article=645

2001: Partopreno en la kongreso kaj traduko de la Tutmonda Ĉarto de la Verdaj Partioj (Canberra)

2002: La germana Verda Partio "Bündnis 90 / Die Grünen" akceptis nian amendon por la Baza Programo (p.158): "Sprachen sind ein schützenswertes Kulturgut und sollen auf allen Ebenen Europas gepflegt werden: Von den Dialekten, regionalen und Minderheitensprachen sowie nationalen Sprachen bis hin zu den übernationalen Sprachen." En la diskutlibro "grün 2020" troviĝas sprita eseo de Britta Loose pri "Esperanto in Europa 2020". La germanaj junaj Verduloj ghis ch. 2010 havis ampleksan paĝon en Esperanto, kaj nun vi trovos ligan: <https://gruenejugend.de/gruene-jugend-internationale/>

2006: Europa Verda Kongreso en Ghenevo; ni tradukis la programon: www.europeangreens.eu

2007: Global Young Greens, Nairobi; Mramba reprezentis AVE

2008: AVE organizis laborgrupon ene de la Eŭropa Verda Somer-Universitato fine de Aŭgusto

en Frankfurt/Oder & Slubice. Ĝi estis bone vizitata (legu pli en Aveno 33) - ni resoluiciis:
1-e. Inviti Verdan MEP-on al la Geremek-Grupo de la EP, por kune puŝi rolon de Esperanto en la lingvo-lernado (propedeutika utilo) kaj cele al eŭropa identeco (evidente ne aktiva grupo).
2-e. Esperanto estas vivanta lingvo kun propra kulturo (originala kaj tradukita literaturo, teatro-verkoj, kantoj kaj kanzonoj, denaskaj parolantoj, pacema historio kaj lingva evoluo.
3-e. Postuli ke la Komitato por Kulturo kaj Edukado de la Eŭropa Parlamento mendu sciencan esploron pri la "Kontribuoj de Esperanto al la Inter-Kultura Dialogo".

2009: Por la Eŭropa Programo 2009 la germanaj Verduloj akceptis la amendoproponon de AVE: "Kulturelle Vielfalt ist lebendig und darf nicht auf reine Folklore oder den Namensschutz von Camembert, Feta und Halloumi reduziert werden. Basis und Ausdruck der kulturellen Vielfalt sind die Sprachen Europas – nicht nur Sprachen der Mehrheitsgesellschaften, sondern auch der Minderheiten sowie Esperanto als internationale Sprache der Völkerverständigung. Mehrsprachigkeit ist stark zu fördern."
Traduko: "Kultura multeco/diverseco estas vivanta kaj oni ne rajtas redukti ĝin al nura folkloro aŭ al protekto de merkataj nomoj kiel Kamemberto, ... La bazo kaj esprimo de la kultura multeco estas la lingvoj de Eŭropo, ne sole la lingvoj de la plimulto-socioj, sed ankaŭ de la minoritatoj kaj krome Esperanto kiel internacia lingvo de la interpopola komunikado. Plurlingveco estas forte subtenenda."

2009: La komuna frakcio de la Verduloj, Regionalistoj kaj Piratoj ricevis 55 seĝojn en la Eŭropa Parlamento: Esperanton lernis Reinhard Buetikofer (Greens/EFA) kaj parolas Malgorzata Handzlik (EPP).

2010: Mara Timermene partoprenis por AVE la European Verdajn Konsilion en Tallinn.

2011: En Parizo internacia teamo de AVE partoprenis la European Kongreson de la Verdaj Partioj.

2012: Global Greens, Dakar: tri senegalaj esperantistoj partoprenis la Tutmondajn Kongresojn de la Junaj Verduloj kaj de la Verduloj. Ni aktualigis la Tutmondan Charton de la Verdaj Partioj.

2014: Ekzistas Esperanto Komisiono ene de la Verda Partio en Francio EELV
La Federacio de la Europaj Junaj Verduloj montras sian sinprezenton ankaŭ en Esperanto kaj ni tradukis ilian Manifeston 2014, kiu trovigas sur ilia retejo: www.FYEG.org
Ankaŭ la Europa Verda Partio akceptis meti la eotradukon de sia Manifesto 2014 sur sian retejon.
La germana Ekologie-Demokrata Partio (ÖDP) akceptis rolon de Esperanto en sia Eŭropa Programo, kaj sinprezentas ankaŭ en Esperanto: www.oedp.de (serchu „Esperanto“)

2017 la Verda Partio de Francio EELV notis: "Nous soutiendrons une langue neutre internationale telle que l'espéranto."

2017: Global Greens, Liverpool, AVE-tablo: ni trovis 10 Esperanto-parolantojn el 2000 partoprenantoj. Ni tradukis la Deklaron.

2018-05: European Greens, Antverpeno, AVE-informtablo. Ni tradukis la Manifeston kaj la 12 Prioritatojn por la balotkampanjo 2019.

2023-06: Global Greens, Incheon, R. Koreio. KEA prezentis Esperanton kaj AVE-on.

Ni diskutas kiajn paŝojn eblas proponi al Verduloj por antaŭenigi la rolon de Esperanto por helpi daŭripove, juste kaj demokrate solvi la lingvo-problemojn en plurlingvaj kunvenoj kaj parlamentoj. En la EP au similaj plur-lingvaj parlamentoj Esperanto povus ludi rolon de relaksa lingvo.

Elkoran dankon al tiuj kiuj agadas kaj voĉdonas por la Verdaj/Verdulaj Partioj: Sur la retejo de globalgreens.org vi trovos la kontinentajn federaciojn kaj la alighintajn naciajn Verdajn Partiojn (ofte ili havas alian nomon).

Ret-adreso de AVE: ave@verduloj.org
retejo www.verduloj.org ; blogo: AVENO
Posht-adreso: AVE, al Manfred Westermayer, Kandelstr. 62, D-79194 Gundelfingen.

Aliaj ligiloj - tiuj dokumentoj ankaŭ en Esperanto: (en, aliaj sube) www.europeangreens.eu/charter
<http://vorort.bund.net/suedlicher-oberrhein/>
www.globalgreens.org/about/charter

AVE-anoj pensas tutmonde & agas surloke kaj regione.

